

Üniversite Yerleşkelerinin Bütüncül Planlama Yaklaşımıyla Değerlendirilmesinin Bibliyometrik Analiz ile İrdelenmesi*

Examining the Evaluation of University Campuses with a Holistic Planning Approach with Bibliometric Analysis

 Gülçay ERCAN OĞUZTÜRK¹,  Müberra PULATKAN²

Özet

Bu çalışma, 1993-2022 yılları arasında yapılan yayınlar analiz edilerek hazırlanmıştır. Üniversite yerleşkelerinin bütüncül yaklaşım çalışmalarında çalışmaların hangi konularla yakın ilişki içerisinde buldukları belirlenmiştir. Hangi yazarların ve dergilerin bu konulara daha çok ağırlık verdiği tespit edilmiştir. Çalışmada yayınların ülke, dergi, yazar ve anahtar kelimelerle olan ilişkileri ortaya koyulmuştur. Elde edilen veriler çeşitli parametreler kapsamında Web of Science (WOS) veri tabanı ile R programı kullanılarak farklı grafik ve görseller ile ifade edilmiştir. Yapılan bu çalışma ile 29 yıllık süreçte bu konuya yönelik çalışmalar ve değişim süreci irdelenmiş, bu konuda alandaki eksiklikler ve literatürdeki boşluklar bibliyometrik analiz yardımıyla tespit edilmeye çalışılmıştır. Çalışmada “Yerleşkelerdeki Bütüncül Yaklaşımlar” anahtar kelimesi taranarak kullanılmış ve 1993 ve 2022 yılları arasında dergilerde yayınlanan makaleler WOS veri tabanında taranarak veri olarak alınmıştır. Taranan veriler sonucunda 124 makale bu çalışmaya dâhil edilmiştir. Bu çalışma ile elde edilen bibliyometrik analiz sonuçları kapsamında bu konu hakkındaki çalışmaların alana katkıları tespit edilerek daha sonra yapılacak olan benzer çalışmalara referans ve yön gösterici nitelikte olması hedeflenmektedir. Peyzaj Mimarlığı alanında bibliyometrik çalışmalar olmasına rağmen, bu çalışma yerleşkelerin bütüncül planlaması kapsamında değerlendirme yapan ilk bibliyometrik yaklaşımı sunmakta ve benzer çalışmalara altlık oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bibliyometrik analiz, Bütüncül planlama yaklaşımı, Üniversite yerleşkeleri

Abstract

This study was prepared by analyzing the publications made between 1993 and 2022. In the holistic approach studies of university campuses, it was determined which subjects the studies were in close relation with. It was determined which authors and journals gave more weight to these issues. In the study, the relations of the publications with the country, journal, author and keywords were revealed. The data obtained were expressed with different graphics and visuals using the Web of Science (WOS) database and the R program within the scope of various parameters. With this, it is aimed to demonstrate the use and application process in these 29-year-old applications, and to evaluate the bibliometric analysis in the literature related to this model. “Holistic Approaches in Campuses” were used as keywords in the campuses by searching the keywords and the 1993 WOS data was used as the searched data. 124 articles taken from scanned are kept here. From the bibliographic analyzes obtained with this, it is aimed to be tested and admired from those whose contributions to the field of study for this work have been determined. Although there are bibliometric studies in the field of Landscape Architecture, this study presents the first bibliometric approach that evaluates within the scope of holistic planning of campuses and forms a basis for similar studies.

Keywords: Bibliometric analysis, Holistic planning approach, University campuses

Geliş Tarihi: 02.11.2022, Düzeltme Tarihi: 21.11.2022, Kabul Tarihi: 22.11.2022
 Adres: ¹Dicle Üniversitesi, Teknik Bilimler MYO, Park ve Bahçe Bitkileri Bölümü
²Karadeniz Teknik Üniversitesi, Orman Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü

E-mail: gulcayercan@gmail.com

*Bu çalışma, III. Uluslararası Sürdürülebilir Gelişme Çerçevesinde “Dağ ve Ekoloji” Kongresi (MEDESU2022)’nde özet bildiri olarak sunulmuştur.

1. Giriş

Kent dahilinde yoğun bir kullanıma ve önemli bir yere sahip olan üniversiteler, içerisinde yer aldıkları toplumun sosyal-ekonomik yapısını, kültürel ve siyasal özelliklerini ön plana çıkartan ve kentlerde alternatif yeşil alanlar oluşturmak için önemli potansiyele sahip olan alanlardır (Güneroğlu ve ark., 2018; Yıldız, 2020). Üniversiteler toplumun ihtiyaç duyduğu üst düzey elemanları yetiştirirken, aynı zamanda bilimsel çalışmalarını kişi ve toplumların yarar sağlaması için sunan ve kuruldukları bölgelerde toplumu geliştirmek adına katkı sağlayan kuruluşlardır. Üniversite yerleşkelerinin yer seçimi, kurulduğu bölge, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri yerleşke ve çevresinin gelişimi bakımından önemli olup ayrıca mekânsal kurgularını oluşturmaktadır. Bundan dolayı geliştirilmek istenen bir bölgeye üniversitenin kurulması belirlenen hedeflere ulaşmak için bir araçtır (Bodur ve ark., 2005).

Üniversitelerin, asıl işlevleri eğitim ve araştırma olsa da tüm kullanıcıların ihtiyaçlarını karşılar nitelikte olması gerekmektedir. Ayrıca üniversite yerleşkelerinde bulunan açık-yeşil alanların; mimari yapılarla çevrenin bütünlüğünü yerleşke içi araç-yaya sirkülasyonu sağlamak, insanla çevre arasında bağı güçlendirmek, fiziki gelişimler için özel alanlar oluşturmak, üniversite yerleşkelerine estetik değer kazandırmak gibi birçok işlevi de bulunmaktadır (Ertekin ve Çorbacı, 2010).

Ekosistem yaklaşımına göre üniversite yerleşkeleri heterojen, dinamik ve insan-doğa ilişkilerini içeren ekosistemlerdir (Alshuwaikhat ve Abubakar, 2008). Bu açıdan üniversitelerin yerleşkeleri kentsel ekosistemlerin önemli bir bileşenidir. Her bir bileşenin işleyen ve sürdürülebilir peyzaj planlaması için; ekolojik, sosyolojik ve mekânsal kapsamda değerlendirilmesi, peyzaj bileşenlerinin ise bütün bir şekilde ele alınması gerekmektedir. Kısacası bütüncül planlama yaklaşımının temel amacı, “Peyzaj bileşenlerini ve aralarındaki ilişkileri bütüncül şekilde değerlendirme” olarak ifade edilebilir (Aksu, 2022).

McHarg (1992) da holistik yaklaşımın ve peyzaj bileşenlerinin önemini “Bir yerde yaratıcı – uygun – sağlıklı bir çevre mevcut ise onun bileşenlerinin neler olduğunu bilmek ve bundan insan için kent tasarlamak üzere yararlanmak gerekmektedir” şeklinde ifade etmektedir.

Eetvelde ve Antrop (2009) ise peyzaj envanterinin, izlenme ve değerlendirilmesinin, yönetim, kalkınma ve koruma planlarında, bu konu hakkında yeni konseptler belirlenirken gerekli olduğunu belirtmişlerdir.

Bütüncül (holistik) yaklaşımlar, sistemlerin bileşenlerinin toplamından daha fazlasına eşit olduğunu öne sürmektedir. Peyzajla ilgili tek bir bileşen hakkında değerlendirme yapmak, o peyzaj konusunda fikir yürütmek için yeterli değildir. Peyzaj etkileşimde bulunduğu sistemlerden meydana gelen bütündür, bundan dolayı araştırma için incelenen alanın, çevresindeki sistemler ve alanlarla beraber yorumlanması şarttır (Bailey, 2002). Peyzaj bileşenlerinde meydana gelen değişimin tek tek değerlendirilmesi bütün peyzajda meydana gelen değişim konusunda yeterli ölçüde nadiren bilgi sunabilir (Aksu, 2012). Kentin ekosisteminin bir parçası olan doğal yeşil alanların sürdürülebilirliğinin sağlanması açısından düzenli olarak envanterlerinin tutulması ve korunması gerekmektedir (Çorbacı 2022). Bu alanların birlikte ele alınarak, bütüncül planlama yaklaşımı ile değerlendirilmesiyle alana ekolojik ve ekonomik yönden katkı sunmak mümkündür. Alanın ekolojik, sosyolojik ve mekânsal bileşenlerini dikkate alarak yapılan bu çalışmada, peyzajda meydana gelen değişimlerin bütüncül yaklaşım ile değerlendirilmesi, yerleşkeler ve çevresinin sürdürülebilir peyzaj planlama stratejilerini üretmek ve bu doğrultuda öneriler geliştirmek için oldukça önemlidir.

Broadus (1987), bibliyometriyi herhangi bir bilimsel dergide yayınlanmış çalışmaların nicel olarak incelenmesi şeklinde tanımlamaktadır. OECD'ye (2002) göre ise bibliyometri, bilimsel yayınların profilleri hakkında elde edilen bilgileri kapsayan bir terimdir. Bibliyometrik analizler çoğunlukla bir makalenin yayınlandığı dergi, yazarı/yazarları, başlığı, konusu, anahtar kelimeleri ve bağlantıları ile ilgili bilgiler sunmaktadır (Dolati Neghabadi ve ark., 2019). Kaynak sayıları bu çalışmalarda, araştırma niteliğini gösteren bir unsurdur (Tayfun ve ark., 2016). Belirli bir ilgi alanındaki araştırma kapsamını hem nicel hem de nitel olarak ortaya koyan bibliyometrik analiz (Ellegaard ve Wallin, 2015), araştırmaları yayınlara, zamanlara ve dergilere göre sınıflandırmak için kullanılmaktadır (Merigó ve Yang, 2017). Başka bir deyişle, bibliyometri araştırma literatürünü daha iyi anlayarak bilimsel literatürü güçlendirmektedir (Osareh, 1996). Bibliyometrik analiz, çeşitli alanlardaki yayın performansını farklı yöntemlerle ele almaktadır (Gözde ve Yıldırım, 2020).

Bibliyometrik analiz istatistiksel teknikler ile bir alana/konuya ait yapılan çalışmaların yazar ilişkileri, konu dağılımları, anahtar kelimeler, atıflar, yöntemler gibi verilerini analiz ederek değerlendirilmesini mümkün kılmaktadır. Bu sayede istatistiksel yöntemle bir alana ait araştırmaların çeşitli parametreler kapsamında verilerinin izlenerek gelişimi değerlendirilebilmektedir (Çavuşgil Köse, 2020).

Teknolojik ve bilimsel gelişmelerin arttığı günümüzde çalışmaların bilimsel etkinliğini ölçmede yararlı bir yöntem olan bibliyometrik analiz son yıllarda farkındalığın arttığı ve popülerlik kazanan bir konu olmuştur. Bibliyometrik analiz, araştırma kalitesinin dışsal bir analizini sağlaması ve alanın gelişimini inceleme fırsatı sunması nedeniyle büyük ilgi görmektedir (Hall, 2011).

2. Materyal ve Yöntem

2.1. Materyal

Çalışmanın ana materyalini “Yerleşkelerdeki Bütüncül Yaklaşımlar” konusunda WOS veri tabanında yer alan makaleler oluşturmaktadır. WOS, dünyadaki en ünlü bilimsel atıf indeksi veri tabanlarından biridir (Wang ve ark., 2017). Veri toplama ve analizi süreçlerinden oluşan çalışmada R programı kullanılarak bibliyometrik analiz yöntemi kullanılmış ve bu kapsamda “Yerleşkelerdeki Bütüncül Yaklaşımlar” anahtar kelimesi ile WOS veri tabanında arama yapılarak Web of Science indeksleri (SSCI, A&HCI, SCI-Expanded, CPCI-S, CPCI-SSH, ESCI) filtrelemesiyle 1993 ve 2022 yılları arasındaki (29 yıllık veriler) 124 makale araştırma kapsamına dâhil edilmiştir. Araştırma kapsamında veri tabanı üzerinden “Yerleşkelerdeki Bütüncül Yaklaşımlar” anahtar kelimesine ait veriler 08.02.2022 tarihinde WOS veri tabanından çekilmiştir.

Çalışmada ekolojik ve bütüncül planlama yaklaşımı benimsenmiş olup, ilgili alanda bütüncül yaklaşım ile yapılmış olan çalışmaların bibliyometrik analizi yapılarak alana yönelik eksiklikler tespit edilmiştir. Literatürdeki bu eksiklikler göz önünde bulundurularak çalışma alanına ait bütüncül planlama kararları doğrultusunda hedefler belirlenmiştir.

3. Bulgular

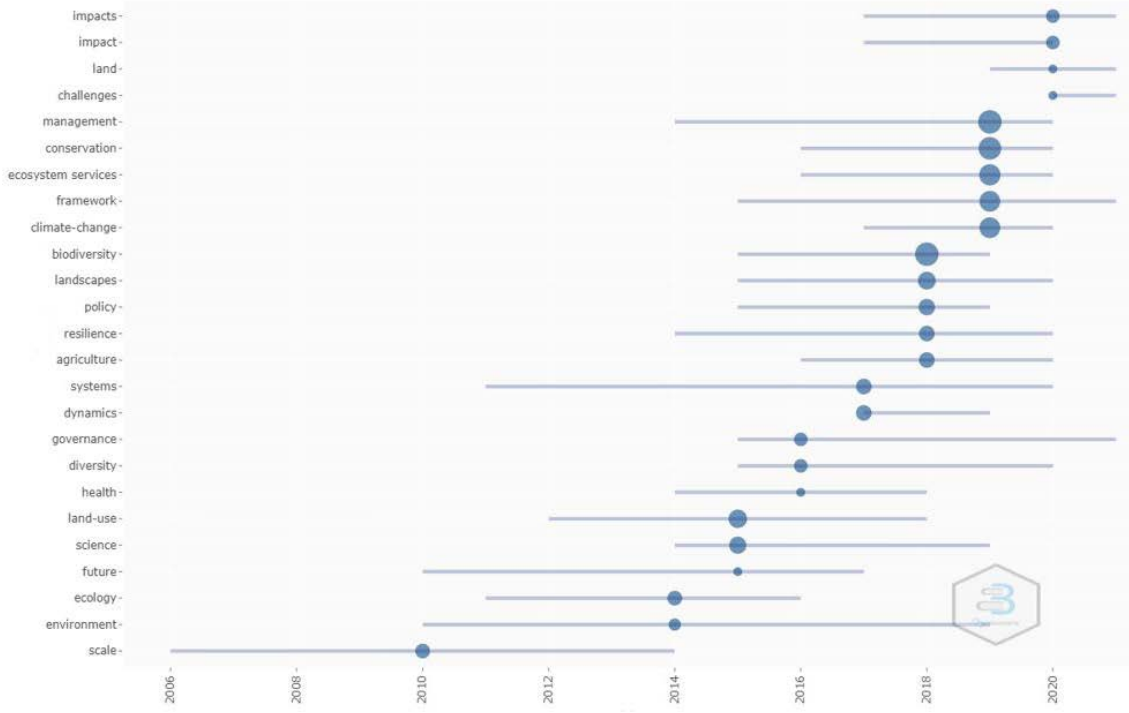
Üniversite yerleşkelerinin bütüncül, ekolojik ve sürdürülebilir tasarım ve planlama çalışılmalarını analiz etmek amacıyla yapılan bibliyometrik analiz çalışmasında 1993-2022 yılları arasında ilgili alanda yapılan çalışmalar derlenmiştir.

Çalışma konusu ile ilgili güncel yayınlar incelendiğinde üniversite yerleşkeleri ile ilişkili olarak son yıllarda yapılan çalışmaların biyoçeşitlilik (biodiversity), yönetim (management), koruma (conservation), ekosistem servisleri (ecosystem services), iklim değişikliği (climate change), yapı-çatı (framework), peyzaj (landscape), peyzaj kullanımı (land- use) konularında yoğunlaştıkları görülmüştür (Şekil 1).



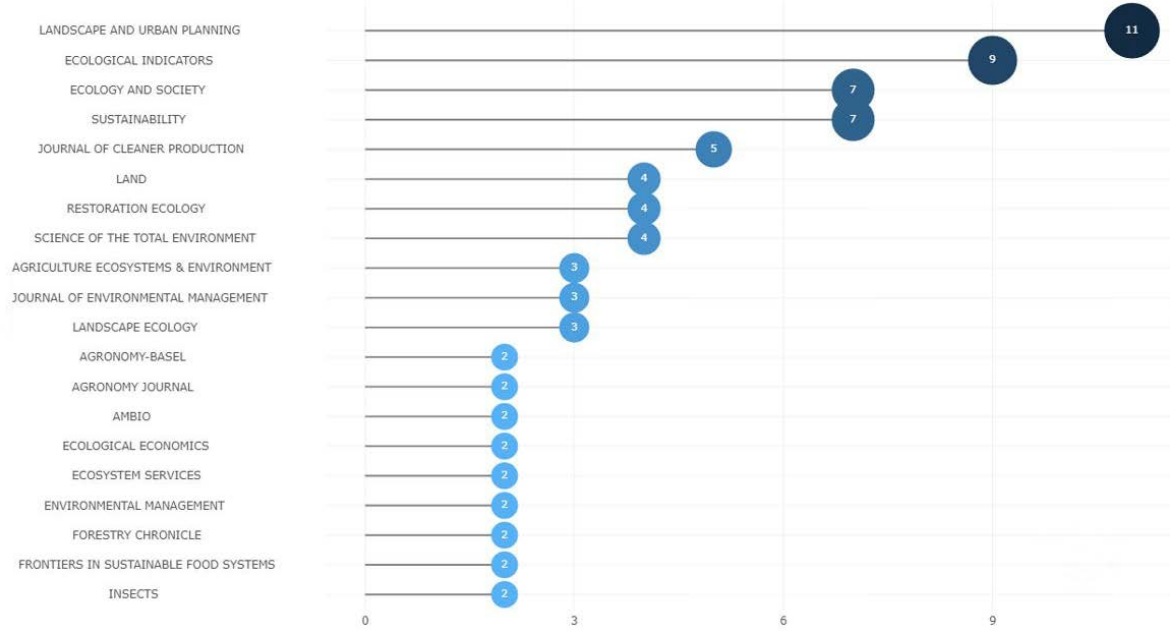
Şekil 1. Son çalışmalarda en çok kullanılan kelimeler

Kentsel peyzaj, ekolojik ve bütüncül planlama alanının temel yapı taşlarını oluşturan bu kavramların zamansal süreçteki değişimleri incelendiğinde; 2015 yılında bilim (science) ve peyzaj kullanımlarının (land-use), 2018 yılında peyzaj (landscapes) ve biyoçeşitlilik (biodiversity) konularının, 2019 yılında ise iklim değişikliği (climate change), yapı- çatı (framework), ekosistem servisleri (ecosystem services), koruma (conservation) ve yönetim (management) konularının üzerinde çalışmaların arttığı görülmektedir. Climate change, framework, conservation ve management kavramları üzerinde son 4 yılda çalışmaların arttığı görülmektedir. Biodiversity, agriculture ve landscapes kavramlarına ise 2018 yılından sonra yoğunlaşıldığı tespit edilmektedir (Şekil 2).



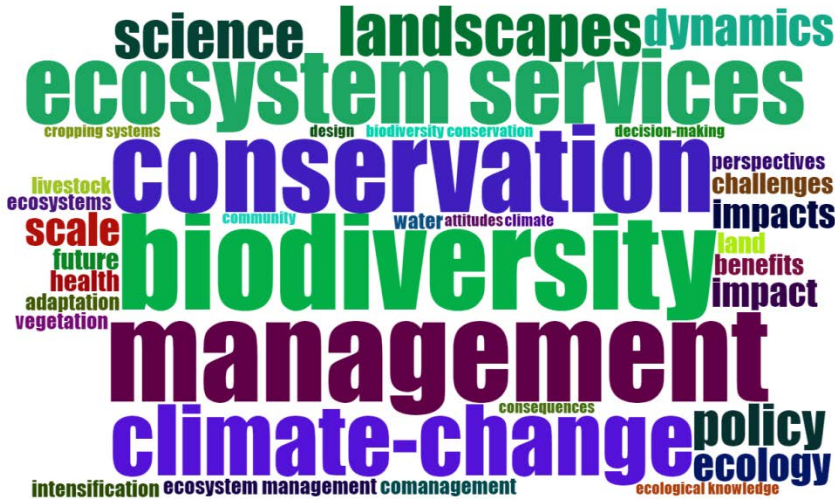
Şekil 2. Yıllara göre en çok tercih edilen konular

Anahtar kelimelerle oluşturulan ilişki ağında 5 farklı kümeleme ortaya çıkmıştır (Şekil 3). Bu kapsamda daire büyüklükleri anahtar kelimelerin tekrar sıklığını simgelemekle birlikte ana küme etiketlerini koruma (conservation), yönetim (managements), ekosistem servisleri (ecosystem services), iklim değişikliği (climate change), yapı- çatı (framework), biyoçeşitlilik (biodiversity) kelimelerinin oluşturduğu görülmektedir. Aynı renge sahip kümeler konu benzerliğini ve birlikte kullanımları ifade etmekte olup koruma (conservation), yönetim (managements), ekosistem servisleri (ecosystem services), peyzaj kullanımı (land-use), sürdürülebilirlik (sustainable), gelecek (future), yönetim (governance), topluluk (community), adaptasyon (adaptastation), dayanıklılık-esneklik (resilience) kelimelerinin yakın bir grup oluşturduğu görülmektedir. Benzer şekilde biyoçeşitlilik (biodiversity), sağlık (health), perspektif (perspectives), ölçek (scale), çeşitlilik (divercity) arasında ilişki tespit edilmiştir. Yeşil, kırmızı ve mor ile ifade edilen kavramsal yapıda tarım (agriculture), ekoloji (ecology), etki (impact), koruma (concervation), dinamikler (dynamics), bilim (knowledge), sonuçlar (consequences), yoğunlaştırma (intensification) arasında bir gruplama, zorluklar (challenges), sistem (systems), sürdürülebilirlik (sustainability), hayvancılık (livestack), koruma (conservation), peyzaj (landscapes) arasında farklı bir gruplanma ve ekosistem (ecosystem), yönetim (management), ortak yönetim (comanagement) ve sürdürülebilirlik (sustainable) arasındada bir grup olduğu



Şekil 4. Çalışma konusu ile ilgili en çok tercih edilen kaynaklar.

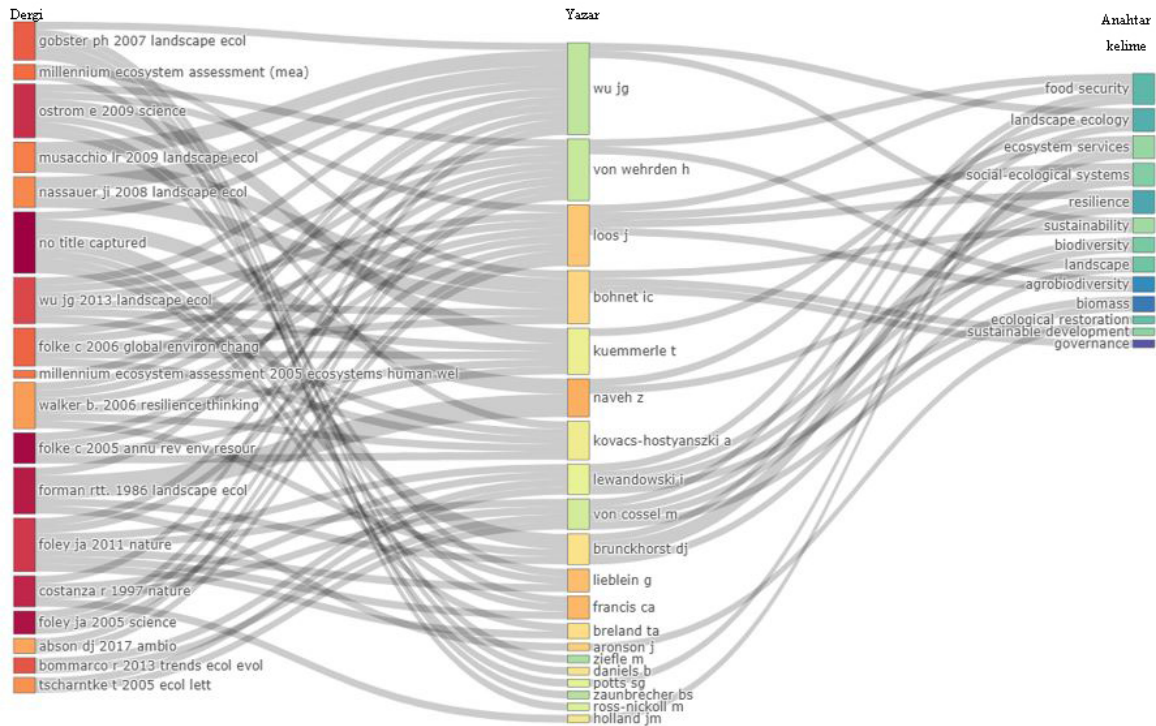
Üniversite yerleşkelerinde kentsel, ekolojik ve bütüncül peyzaj planlama ile ilgili kelimelerin frekans sıklığına göre oluşturulan kelime bulutu Şekil 5’te verilmiştir. Çalışma konularını içeren bu kelime bulutunda kelime frekans sıklıkları kelime büyüklükleri ile ilişkili olmakla birlikte çalışma konusunun zamansal değişiminin bir ürünü olarak ortaya çıkmıştır.



Şekil 5. Çalışma konusu ile ilişkili öne çıkan kelimeler

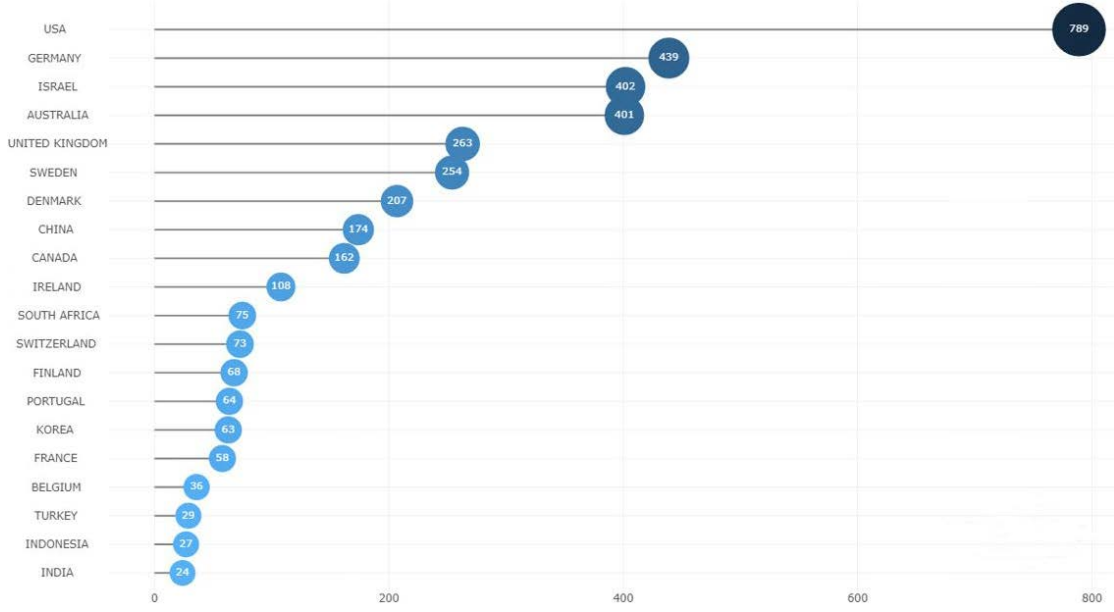
Yapılan bibliyometrik analiz sonucunda dergi (sol), yazar (orta) ve anahtar kelimeler (sağ) yer almaktadır. Analizi oluşturan ilişki diyagramında ‘Gobster ph (2007) landscape ecol, Millennium ecosystem assessment, Ostrom e (2009) science, Musacchio ır (2009) landscape ecol, Nassauer ji (2008) landscape ecol, No title captured, Wu jg (2013) landscape ecol’ gibi dergiler kentsel peyzaj alanında yayın yapan dergiler arasında yer almaktadır.

Belirtilen etkili dergilerde etkili yazarlar olarak ‘Wu jg, Von wehrden h, Loos j, Bohnet ic’ olduğu görülmektedir. Yine bu yazarlara ait anahtar kelime analizinde gıda güvenliği (food security), peyzaj ekolojisi (landscape ecology), ekosistem servisleri (ecosystem services), dayanıklılık-esneklik (resilience), sürdürülebilirlik (sustainability), biyoçeşitlilik (biodiversity) vb. kelimeler ön plana çıkmaktadır (Şekil 6).



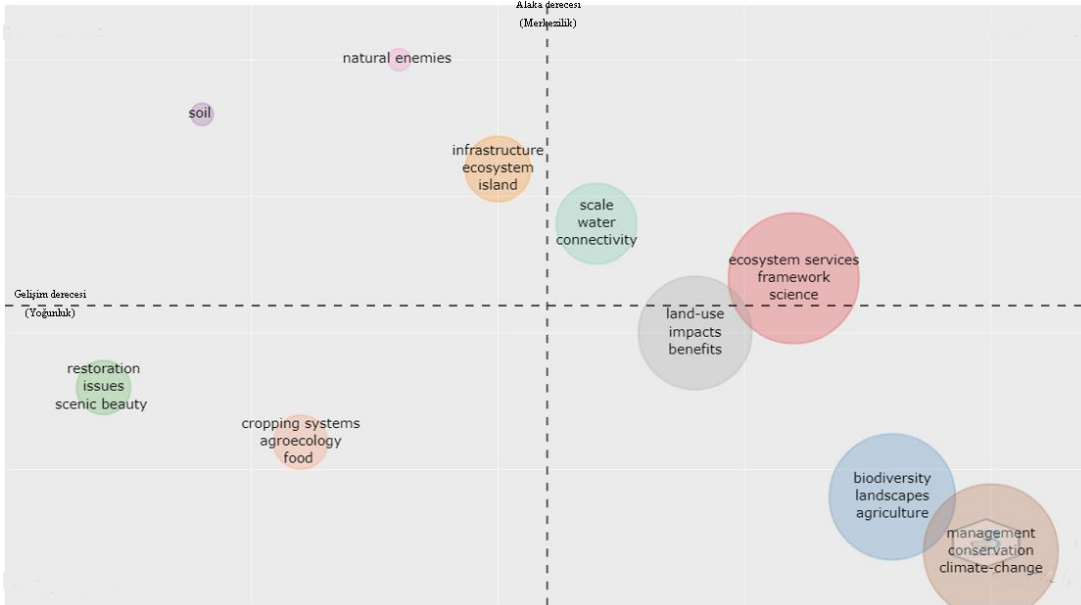
Şekil 6. Yıllara göre dergiler, yazarlar ve en çok kullanılan kelimeler.

Çalışma konusu ile ilgili veriler incelendiğinde ilgili alanda çalışmaların en çok sırasıyla, USA (Amerika Birleşik Devletleri), Germany (Almanya), İsrail (İsrail), Australia (Avustralya), United Kongo'da (Birleşik Krallık) olduğu Şekil 7'de görülmektedir.



Şekil 7. Çalışma alanı ile ilgili en çok yayın yapan ülkeler

Çalışma konusu ile ilgili verilerden elde edilen tematik haritada birbiri ile ilişkili konular yer almaktadır. Şekil 8’de gösterilen her bir daire içerisindeki alanların birbiri ile pozitif (+) ya da negatif (-) yönde ilişkisi olduğunu göstermektedir. ‘Ekosistem servisleri (ecosystem services), yapı-çatı (framework), bilim (science) arasında pozitif ilişki bulunurken, arazi kullanımı (land-use), etkiler (impacts), faydalar (benefits) arasında negatif ilişki bulunmaktadır.



Şekil 8. Çalışma alanı ile ilişkili olan konuların birbirine olan etkileri

4. Sonuçlar

“Yerleşkelerdeki Bütüncül Yaklaşımlar” anahtar kelimesine ait konunun bibliyometrik analizi yapıldığında, üniversite yerleşkelerinde bütüncül ve sürdürülebilirlik açısından çalışmaların yetersiz olduğu tespit edilmiştir. Literatürdeki bu açıklık/eksiklik göz önünde bulundurularak yerleşkelerin zamansal süreçteki değişimi ve bütüncül yaklaşımı ile değerlendirilmesi gerekliliği vurgulanmaya çalışılmıştır.

Bu kapsamda “Yerleşkelerdeki Bütüncül Yaklaşımlar” anahtar kelimesi taranarak bu konuda yapılan çalışmaların, biyoçeşitlilik (biodiversity), yönetim (management), koruma (conservation), ekosistem servisleri (ecosystem services), iklim değişikliği (climate change), yapı-çatı (framework), peyzaj (landscape), peyzaj kullanımı (land- use) gibi konulara odaklandığı görülmektedir. Zamansal olarak değişen ve dönüşen bu başlıklar içerisinde yerleşkelerde bütüncül bir planlama yaklaşımı yer almamaktadır. Bu sonuçtan hareketle gelecekte yapılacak çalışmalarda bütüncül yaklaşımların ön planda tutularak peyzaj tasarım ve planlama süreçlerine dahil edilmesi gerekmektedir. Yapılan bu analiz yeni çalışmalar için bir altlık oluşturacak ve yeni anahtar kelimelerin eklenmesiyle farklı sonuç ve bulgular ortaya koyulacaktır.

Teşekkür

Bu çalışma Karadeniz Teknik Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından desteklenmiştir (Proje no: FDK-2022-10154).

Kaynaklar

- Aksu, G., A. (2022). Kentsel Peyzaj Planlamada Sürdürülebilir Yağmur Suyu Yönetim Stratejilerinin Geliştirilmesi. Kastamonu Üniversitesi Kuzeykent Yerleşkesi Örneği. *Avrupa Bilim ve Teknoloji Dergisi*, 35, 34-46.
- Alshuwaikhat, H.M., & Abubakar, I. (2008). An Integrated Approach to Achieving Campus Sustainability: Assessment of the Current Campus Environmental management Practices. *Journal of Cleaner Production*, 16, 1777-1785.
- Bahers, J. B., Athanassiadis, A., Perrotti, D. & Kampelmann, S. (2022). The place of space in urban metabolism research: Towards a spatial turn? A review and future agenda. *Landscape and Urban Planning*, 221, 104376.
- Broadus, R.N. (1987). Toward a definition of “bibliometrics”. *Scientometrics*, 12(5-6), 373-379.
- Çavuşgil Köse, B. (2020). Turizm ve Covid-19: Bir Bibliyometrik Analiz Yaklaşım. *Journal of Humanities and Tourism Research*, 5, 99-111.
- Çorbacı, Ö.L. (2020). The Design Of The Adana Yüreğir Coastal Park And Its Role In The Planning of Urban Recreation Areas. *Bartın Orman Fakültesi Dergisi*, 22(3), 717-725.
- Hall, C. M. (2011). Publish and perish? Bibliometric analysis, journal ranking and the assessment of research quality in tourism. *Tourism Management*, 32(1), 16-27.
- Dolati Neghabadi, P., Evrard Samuel, K. & Espinouse, M. L. (2019). Systematic literature review on city logistics: overview, classification and analysis. *International Journal of Production Research*, 57(3), 865-887.
- Eetvelde, V.V. & Antrop, M. (2009). A stepwise multi-scaled landscape typology and characterisation for trans-regional integration. Applied on the federal state of Belgium. *Landscape and Urban Planning*, 91, 160-170.
- Ellegaard, O. & Wallin, J. A. (2015). The bibliometric analysis of scholarly production: how great is the impact?. *Scientometrics*, 105(3), 1809-1831.
- Ertekin, M., ve Çorbacı, Ö.L. (2010). Üniversite Kampüslerinde Peyzaj Tasarımı “Karabük Üniversitesi Peyzaj Projesi Örneği”. *Kastamonu Üniversitesi Orman Fakültesi*, 10 (1), 55-67.
- Gobster, P.H. (2014). Mining the LANDscape: Themes and trends over 40 years of Landscape and Urban Planning. *Landscape and Urban Planning*, 126, 21-30.

- Gözde, K., ve Yıldırım, S. (2020). Bulanık çok kriterli karar verme çalışmalarına yönelik bibliyometrik analiz: 2005-2019 dönemi. *Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(2), 257-272.
- Güneroğlu, N., Bekar, A. G. M., Aktürk, P. M. E. ve Dihkan, P. M. A. (2018). Kentsel yeşil alan sistemlerinde hobi bahçeleri; Karadeniz Teknik Üniversitesi Kanuni kampüs örneği. *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 5(25), 2253-2263.
- Mcharg, I. L. (1992). *Design with nature*. Wiley, ISBN: 0-471- 55797-8.
- Merigó, J. M. ve Yang, J. B. (2017). *A bibliometric analysis of operations research and management science*. *Omega*, 73, 37-48.
- OECD, (2002). *Frascati Manual*. Sixth Edition, Paris: OECD.
- Osareh, F. (1996). Bibliometrics, citation analysis and co-citation analysis: a review of literatüre I. *Libri*, 46(3), 149-158.
- Tayfun, A., Küçükergin, F. N., Aysen, E., Eren, A. ve Özekici, Y. K. (2016). Turizm alanında yazılan lisansüstü tezlere yönelik bibliyometrik bir analiz. *Gazi Üniversitesi Turizm Fakültesi Dergisi*, 1(1), 50-69.
- Yıldız, N. E. (2020). Üniversite Yerleşkelerinde Ekolojik Peyzaj Tasarımı: Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Örneği. *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 7(62), 3594-3604.
- Wang, J.-J., Chen, H., Rogers, D. S., Ellram, L. M., & Grawe, S. J. (2017). A bibliometric analysis of reverse logistics research (1992-2015) and opportunities for future research. *International Journal of Physical Distribution & Logistics Management*, 47(8), 666-687.